

ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองธุรกิจในชั้นเรียนต่อการพัฒนา  
สมรรถนะการปฏิบัติงานการบัญชีของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง  
The Effects of Classroom-Based Business Simulation Learning on the  
Development of Accounting Performance Competency of Higher  
Vocational Diploma Students

จงรักษ์ เทียนขำ

Chongrak Thiankham

สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรดิตถ์

Department of Accounting, Uttaradit Vocational College

Corresponding Author e-mail: [mink9045@uttvc.ac.th](mailto:mink9045@uttvc.ac.th)

Received: 2026-05-05 Revised: 2026-06-03 Accepted: 2026 -06-05

**บทคัดย่อ (Abstract)**

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบสมรรถนะการปฏิบัติงานการบัญชีของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงก่อนและหลังใช้สถานการณ์จำลองธุรกิจในชั้นเรียน (2) เปรียบเทียบความสามารถในการจัดทำงบการเงินรวมของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงก่อนและหลังใช้สถานการณ์จำลองธุรกิจในชั้นเรียน และ (3) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น แบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรดิตถ์ จำนวน 29 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองธุรกิจ ซึ่งมีผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (2) แบบทดสอบวัดความรู้ก่อนและหลังเรียนแบบปรนัย จำนวน 30 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.82 (3) แบบประเมินสมรรถนะการปฏิบัติงานการบัญชีแบบรูบริก 5 ระดับ และ (4) แบบสอบถามความพึงพอใจแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.89 โดยเครื่องมือวิจัยผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที่แบบกลุ่มตัวอย่างที่สัมพันธ์กัน

ผลการวิจัยพบว่า (1) นักศึกษามีสมรรถนะการปฏิบัติงานการบัญชีหลังเรียนสูงขึ้นและอยู่ในระดับมาก (2) นักศึกษามีความสามารถในการจัดทำงบการเงินรวมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ (3) นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

**คำสำคัญ (Keywords):** สถานการณ์จำลองธุรกิจ; สมรรถนะทางบัญชี; งบการเงินรวม; การเรียนรู้เชิงรุก; การบัญชี

## Abstract

This research aimed to (1) compare higher vocational diploma students' accounting performance competency before and after classroom-based business simulation learning, (2) compare students' consolidated financial statement preparation ability before and after classroom-based business simulation learning, and (3) examine students' satisfaction toward the instructional approach. The study employed a pre-experimental research design using a one-group pretest-posttest model. The sample consisted of 29 higher vocational diploma students majoring in Accounting at Uttaradit Vocational College, selected through cluster sampling using classrooms as the sampling unit. The research instruments included (1) lesson plans based on business simulation learning, which were evaluated at the highest level of appropriateness, (2) a 30-item multiple-choice pretest and posttest with a reliability coefficient of 0.82, (3) a five-level rubric assessment of accounting performance competency, and (4) a five-point Likert scale satisfaction questionnaire with a reliability coefficient of 0.89. The instruments were validated for content validity by experts. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and dependent samples t-test.

The results revealed that (1) students' accounting performance competency improved after the intervention and was at a high level, (2) students' consolidated financial statement preparation ability after the intervention was significantly higher than before the intervention, and (3) students' overall satisfaction toward the instructional approach was at the highest level.

**Keywords:** business simulation; accounting competency; consolidated financial statements; active learning; accounting

## บทนำ (Introduction)

รายวิชาการบัญชีชั้นสูง 2 (Advanced Accounting 2) เป็นรายวิชาที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะในการจัดทำบัญชีที่มีความซับซ้อน เช่น การรวมธุรกิจ การลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม รวมถึงการจัดทำงบการเงินรวมตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ซึ่งเป็นสมรรถนะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในวิชาชีพบัญชีในยุคปัจจุบัน การจัดการเรียนรู้ในรายวิชานี้จึงควรมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับแนวคิดการจัดการศึกษาแบบมุ่งเน้นผลลัพธ์ที่เน้นการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนเป็นสำคัญ (Biggs & Tang, 2003)

อย่างไรก็ตาม จากการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมา ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนพบว่า นักศึกษายังมีข้อจำกัดในการวิเคราะห์รายการทางบัญชีและการจัดทำงบการเงินรวม โดยเฉพาะกรณีที่มีรายการระหว่างกันของกลุ่มบริษัท เช่น การตัดรายการซื้อขายระหว่างกัน การคำนวณกำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง และการจัดทำกระดาษทำการงบการเงินรวม ซึ่งต้องอาศัยความเข้าใจเชิงระบบและการประยุกต์ใช้ความรู้ในระดับสูง นักศึกษาบางส่วนยังไม่สามารถเชื่อมโยงหลักการทางบัญชีกับสถานการณ์ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ส่งผลให้เกิดข้อผิดพลาดในการวิเคราะห์รายการ การบันทึกบัญชี และการจัดทำงบการเงินรวม ปัญหาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงช่องว่างระหว่างความรู้เชิงทฤษฎีกับการนำไปใช้จริง ซึ่งเป็นประเด็นที่พบได้ทั่วไปในการเรียนการสอนด้านบัญชี (Jaffar et al., 2025)

แนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation-Based Learning) จึงเป็นแนวทางที่น่าสนใจในการพัฒนาการเรียนรู้ เนื่องจากเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง ช่วยส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจ และการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Kolb, 1984) และแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก (Bonwell & Eison, 1991) อีกทั้งยังมีงานวิจัยที่สนับสนุนว่าการใช้สถานการณ์จำลองในรายวิชาบัญชีสามารถช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาเชิงลึกและสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในบริบทวิชาชีพได้ดีขึ้น (Barna, 2025)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สถานการณ์จำลอง ธุรกิจในชั้นเรียนในรายวิชาการบัญชีชั้นสูง 2 เพื่อพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานการบัญชี และความสามารถในการจัดทำงบการเงินรวมของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

โดยผลการวิจัยครั้งนี้คาดว่าจะเป็แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับความต้องการของวิชาชีพบัญชีในอนาคต

### วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะการปฏิบัติงานการบัญชีของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองธุรกิจในห้องเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการจัดทำงบการเงินรวมของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองธุรกิจในห้องเรียน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองธุรกิจในห้องเรียน

### วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

#### 1. รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น (Pre-Experimental Research) โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียววัดผลก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest-Posttest Design) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองธุรกิจในห้องเรียนต่อการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานการบัญชีและความสามารถในการจัดทำงบการเงินรวมของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

การวิจัยนี้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพควบคู่กัน โดยข้อมูลเชิงปริมาณได้จากแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน แบบประเมินสมรรถนะ และแบบสอบถามความพึงพอใจ ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพได้จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้และการวิเคราะห์ผลงานจากกิจกรรมสถานการณ์จำลองธุรกิจ

#### 2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรดิตถ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 3 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 71 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักศึกษาจำนวน 29 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม

(Cluster Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม ทั้งนี้ การใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่มมีความเหมาะสมกับบริบทของการวิจัยในชั้นเรียนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองธุรกิจ ซึ่งต้องดำเนินการกับผู้เรียนทั้งห้องเรียนตามสภาพจริงของการจัดการเรียนการสอน

### 3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 4 ประเภท ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองธุรกิจ แบบทดสอบวัดความรู้ก่อนและหลังเรียน แบบประเมินสมรรถนะการปฏิบัติงานการบัญชี และแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยเครื่องมือทุกฉบับผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ในช่วง 0.80–1.00 และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.87 รายละเอียดมีดังนี้

**3.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองธุรกิจ** ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามเนื้อหารายวิชาการบัญชีชั้นสูง 2 โดยออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบสถานการณ์จำลองกลุ่มบริษัท เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์รายการทางบัญชี การจัดทำกระดาดำทำการ และการจัดทำงบการเงินรวม แผนการจัดการเรียนรู้ผ่านการประเมินความเหมาะสมโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน และมีผลการประเมินความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองธุรกิจ

| ลำดับที่ | หน่วยการเรียนรู้                                                      | เนื้อหา                                                                    | กิจกรรมสถานการณ์จำลองธุรกิจ                                                               | ผลลัพธ์ที่คาดหวัง                            |
|----------|-----------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|
| 1–2      | หน่วยที่ 1<br>การรวมธุรกิจ                                            | ความหมาย<br>ลักษณะ รูปแบบ<br>และวิธีการบันทึก<br>บัญชีการรวมธุรกิจ         | วิเคราะห์กรณีศึกษา ABC<br>Group ในการรวมธุรกิจ<br>และระบุวิธีการบันทึกบัญชี<br>ที่เหมาะสม | เข้าใจโครงสร้าง<br>และหลักการรวม<br>ธุรกิจ   |
| 3–4      | หน่วยที่ 2<br>การบัญชีสำหรับการ<br>ลงทุนในบริษัทร่วมและ<br>บริษัทย่อย | หลักการบัญชีเงิน<br>ลงทุน วิธีการบันทึก<br>บัญชี และการ<br>วิเคราะห์ผลต่าง | วิเคราะห์สถานการณ์<br>การลงทุนของบริษัทแม่<br>และบันทึกรายการเงิน<br>ลงทุน                | สามารถบันทึก<br>บัญชีเงินลงทุน<br>ได้ถูกต้อง |
| 5–6      | หน่วยที่ 3<br>งบการเงินรวม<br>ณ วันซื้อหุ้น                           | แนวคิดงบรวม<br>การคำนวณ<br>Goodwill และการ<br>จัดทำ Worksheet              | จำลองสถานการณ์<br>การซื้อกิจการ และคำนวณ<br>Goodwill พร้อมจัดทำ<br>กระดาดำทำการ           | เข้าใจขั้นตอน<br>การจัดทำงบรวม<br>ณ วันซื้อ  |

| ลำดับ | หน่วยการเรียนรู้                                                            | เนื้อหา                                                        | กิจกรรมสถานการณ์จำลองธุรกิจ                                         | ผลลัพธ์ที่คาดหวัง                               |
|-------|-----------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|
| 7-9   | หน่วยที่ 4<br>งบการเงินรวม<br>หลังวันซื้อหุ้น                               | การจัดทำกระดาษ<br>ทำการและงบ<br>การเงินรวม                     | จัดทำงบการเงินรวม<br>จากข้อมูลจำลองของกลุ่ม<br>บริษัท               | สามารถจัดทำบ<br>การเงินรวมได้                   |
| 10-12 | หน่วยที่ 5<br>งบการเงินรวม กรณีมี<br>รายการระหว่างกัน                       | การตัดรายการ<br>ระหว่างกันและ<br>กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้น<br>จริง | จำลองการซื้อขายระหว่าง<br>บริษัทในกลุ่ม และตัด<br>รายการระหว่างกัน  | สามารถตัดรายการ<br>ระหว่างกัน<br>ได้ถูกต้อง     |
| 13-14 | หน่วยที่ 6<br>งบการเงินรวมและการ<br>ถือหุ้นระหว่างกัน                       | การลงทุนในตรา<br>สารหนี้และการถือ<br>หุ้นกู้ในกลุ่มบริษัท      | วิเคราะห์กรณีการถือหุ้นกู้<br>และบันทึกรายการบัญชี<br>ที่เกี่ยวข้อง | สามารถวิเคราะห์<br>และประยุกต์ใช้<br>ความรู้ได้ |
| 15    | หน่วยที่ 7<br>การปริวรรตเงินตรา<br>และการเงิน<br>และงบการเงิน<br>ต่างประเทศ | การแปลงค่าบ<br>การเงินและการ<br>จัดทำงบรวมใน<br>ต่างประเทศ     | จำลองธุรกรรมเงินตรา<br>ต่างประเทศ และจัดทำบ<br>การเงินรวม           | สามารถจัดทำบ<br>การเงินรวมครบ<br>กระบวนการ      |

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองธุรกิจถูกบูรณาการในทุกหน่วยการเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจากสถานการณ์จำลอง ตั้งแต่การวิเคราะห์รายการทางบัญชี การบันทึกบัญชี การจัดทำกระดาษทำการ จนถึงการจัดทำงบการเงินรวม ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานการบัญชีของผู้เรียน

**3.2 แบบทดสอบวัดความรู้ก่อนและหลังเรียน** เป็นแบบทดสอบชนิดปรนัย จำนวน 30 ข้อ ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ของรายวิชาการบัญชีชั้นสูง 2 ได้แก่ การรวมธุรกิจ การลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม และการจัดทำงบการเงินรวม ใช้วัดความรู้ของนักศึกษา ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองธุรกิจ ข้อสอบแต่ละข้อมี 4 ตัวเลือก มีคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว โดยตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบได้ 0 คะแนน รวมคะแนนเต็ม 30 คะแนน แบบทดสอบมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ในช่วง 0.80-1.00 ค่าความยากง่ายอยู่ในช่วง 0.42-0.78 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วง 0.31-0.69 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยใช้สูตร KR-20 เท่ากับ 0.82

**3.3 แบบประเมินสมรรถนะการปฏิบัติงานการบัญชี** เป็นแบบประเมินชนิดรูบริก (Rubric) 5 ระดับ ใช้สำหรับประเมินสมรรถนะเชิงปฏิบัติของนักศึกษาในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองธุรกิจ โดยประเมินจากผลงานและกระบวนการปฏิบัติงานของ

นักศึกษา เช่น การวิเคราะห์รายการทางบัญชี การบันทึกรายการ การจัดทำกระดาษทำการ การตัดรายการระหว่างกัน และการจัดทำงบการเงินรวมในสถานการณ์ที่กำหนด

ตัวชี้วัดของแบบประเมินครอบคลุมสมรรถนะสำคัญที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาการศึกษาบัญชีชั้นสูง 2 ได้แก่ การวิเคราะห์การรวมธุรกิจ การบันทึกเงินลงทุน การจัดทำงบการเงินรวม ณ วันซื้อหุ้น การจัดทำงบการเงินรวมหลังวันซื้อหุ้น การตัดรายการระหว่างกัน การวิเคราะห์รายการหุ้นกู้ระหว่างกัน และการจัดทำงบการเงินรวมกรณีงบการเงินต่างประเทศ โดยพิจารณาจากความถูกต้องของคำตอบ ความครบถ้วนของขั้นตอน ความสามารถในการเชื่อมโยงหลักการบัญชีกับสถานการณ์จำลอง และความสามารถในการแก้ปัญหาทางบัญชีอย่างเป็นระบบ

เกณฑ์การให้คะแนนแบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่ ระดับ 5 ดีเยี่ยม หมายถึง ปฏิบัติงานได้ถูกต้อง ครบถ้วน และสามารถอธิบายเหตุผลทางบัญชีได้อย่างชัดเจน ระดับ 4 ดี หมายถึง ปฏิบัติงานได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ มีข้อผิดพลาดเล็กน้อย ระดับ 3 ปานกลาง หมายถึง ปฏิบัติงานได้บางส่วน แต่ยังมีข้อผิดพลาดในบางขั้นตอน ระดับ 2 พอใช้ หมายถึง ปฏิบัติงานได้จำกัด ขาดความครบถ้วน และต้องได้รับคำแนะนำเพิ่มเติม และระดับ 1 ควรปรับปรุง หมายถึง ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้อง หรือไม่สามารถเชื่อมโยงความรู้กับสถานการณ์ที่กำหนดได้

แบบประเมินสมรรถนะการปฏิบัติงานการบัญชีผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ในช่วง 0.80–1.00 แสดงว่าแบบประเมินมีความเหมาะสมในการใช้วัดสมรรถนะการปฏิบัติงานการบัญชีของนักศึกษาในบริบทของการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองธุรกิจ

**3.4 แบบสอบถามความพึงพอใจ** เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ใช้ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองธุรกิจ ในชั้นเรียน ครอบคลุม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านกิจกรรม สถานการณ์จำลองธุรกิจ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 ข้อ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีค่าคะแนนตั้งแต่ 5 ถึง 1 ตามลำดับ แบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ในช่วง 0.80–1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.89

#### 4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และบทบาทของนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมสถานการณ์จำลองธุรกิจ เพื่อให้ให้นักศึกษาเข้าใจขั้นตอนการดำเนินงานและเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่กระบวนการวิจัย

2. ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ก่อนและหลังเรียน จำนวน 30 ข้อ กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อวัดความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการรวมธุรกิจ การลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทรวม และการจัดทำงบการเงินรวมก่อนการจัดการเรียนรู้

3. ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองธุรกิจในชั้นเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น 7 หน่วยการเรียนรู้ ใช้ระยะเวลา 15 สัปดาห์ โดยบูรณาการกิจกรรมสถานการณ์จำลองธุรกิจให้สอดคล้องกับเนื้อหาในแต่ละสัปดาห์ ตั้งแต่การวิเคราะห์กรณีการรวมธุรกิจ การบันทึกเงินลงทุน การคำนวณ Goodwill และจัดทำ Worksheet การจัดทำงบการเงินรวมหลังวันซื้อ การตัดรายการระหว่างกัน การวิเคราะห์หุ้นกู้และตราสารหนี้ จนถึงการจัดทำงบการเงินรวมกรณีต่างประเทศ

4. ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผลงานเชิงปฏิบัติของนักศึกษาในแต่ละกิจกรรมสถานการณ์จำลองธุรกิจ เช่น การวิเคราะห์กรณีศึกษา การบันทึกบัญชีการจัดทำกระดาษทำการ การตัดรายการระหว่างกัน และการจัดทำงบการเงินรวม เพื่อนำไปประเมินสมรรถนะการปฏิบัติงานบัญชีขั้นสูงโดยใช้แบบประเมินรูบริก 5 ระดับ

5. เมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้ตามแผน ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกับก่อนเรียน เพื่อเปรียบเทียบความรู้ของนักศึกษาก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองธุรกิจ

6. หลังจากนั้น ผู้วิจัยให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองธุรกิจในชั้นเรียน ด้านเนื้อหา กระบวนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมสถานการณ์จำลองธุรกิจ และประโยชน์ที่ได้รับ

7. ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากแบบทดสอบ แบบประเมินสมรรถนะ และแบบสอบถามความพึงพอใจ พร้อมทั้งตรวจสอบความครบถ้วนและความถูกต้องของข้อมูล ก่อนนำไปวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

## 5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์คะแนนแบบทดสอบวัดความรู้ก่อนและหลังเรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติทดสอบที่แบบกลุ่มตัวอย่างที่สัมพันธ์กัน (Dependent Samples t-test) เพื่อทดสอบผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองธุรกิจ
3. วิเคราะห์สมรรถนะการปฏิบัติงานการบัญชีของนักศึกษา จากแบบประเมินรูบริก โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองธุรกิจ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลผลตามเกณฑ์ระดับความคิดเห็น

## ผลการวิจัย (Research Results)

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

### 1. ผลของการจัดการเรียนรู้ต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานการบัญชี

ผลการวิเคราะห์สมรรถนะการปฏิบัติงานการบัญชีของนักศึกษา โดยใช้แบบประเมินรูบริก 5 ระดับ ครอบคลุมตัวชี้วัดสำคัญ ได้แก่ การวิเคราะห์การรวมธุรกิจ การบันทึกเงินลงทุน การจัดทำกระดาษทำการ การตัดรายการระหว่างกัน และการจัดทำงบการเงินรวม พบว่า นักศึกษามีสมรรถนะโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 3 ผลการประเมินสมรรถนะการปฏิบัติงานการบัญชี (n = 29)

| ตัวชี้วัด                           | Mean | S.D. | ระดับ |
|-------------------------------------|------|------|-------|
| การวิเคราะห์การรวมธุรกิจ            | 4.27 | 0.52 | มาก   |
| การบันทึกเงินลงทุน                  | 4.21 | 0.49 | มาก   |
| การจัดทำงบการเงินรวม ณ วันซื้อหุ้น  | 4.18 | 0.53 | มาก   |
| การจัดทำงบการเงินรวมหลังวันซื้อหุ้น | 4.20 | 0.51 | มาก   |
| การตัดรายการระหว่างกัน              | 4.16 | 0.55 | มาก   |
| การวิเคราะห์หุ้นกู้                 | 4.19 | 0.50 | มาก   |
| การจัดทำงบการเงินรวมกรณีต่างประเทศ  | 4.25 | 0.48 | มาก   |
| รวม                                 | 4.21 | 0.51 | มาก   |

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าเฉลี่ยสมรรถนะโดยรวมเท่ากับ 4.21 อยู่ในระดับมาก โดยตัวชี้วัดด้านการจัดหางบการเงินรวมและการวิเคราะห์การรวมธุรกิจมีค่าเฉลี่ยค่อนข้างสูง แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองธุรกิจสามารถพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานการบัญชีของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านการวิเคราะห์ การบันทึกบัญชี และการจัดหางบการเงินรวม

## 2. ผลของการจัดการเรียนรู้ต่อความสามารถในการจัดหางบการเงินรวม

ผลการวิเคราะห์คะแนนแบบทดสอบวัดความรู้ก่อนและหลังเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบชนิดปรนัย จำนวน 30 ข้อ พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนก่อนและหลังเรียน (n = 29)

| การทดสอบ  | Mean  | S.D. |
|-----------|-------|------|
| ก่อนเรียน | 16.03 | 3.05 |
| หลังเรียน | 24.41 | 2.38 |

จากตารางที่ 4 พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเรียนเท่ากับ 24.41 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน สูงกว่าก่อนเรียนซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.03

เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังเรียน โดยใช้สถิติทดสอบทีแบบกลุ่มตัวอย่างที่สัมพันธ์กัน พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียน (n = 29)

| คะแนนความรู้ด้าน<br>การจัดหางบการเงินรวม | Mean  | S.D. | t     | df | p        |
|------------------------------------------|-------|------|-------|----|----------|
| ก่อนเรียน                                | 16.03 | 3.05 | 13.86 | 28 | p < .001 |
| หลังเรียน                                | 24.41 | 2.38 |       |    |          |

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 พบว่า หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองธุรกิจในชั้นเรียน นักศึกษามีคะแนนความรู้ด้านการจัดหางบการเงินรวมสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ( $t = 13.86$ ,  $df = 28$ ,  $p < .001$ ) แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวช่วยส่งเสริมความสามารถในการจัดหางบการเงินรวมของนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

### 3. ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษา ซึ่งวัดโดยแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert Scale) จำนวน 10 ข้อ ครอบคลุม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านกิจกรรมสถานการณ์จำลองธุรกิจ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 6 ผลการประเมินความพึงพอใจ (n = 29)

| ด้าน                            | Mean | S.D. | ระดับ     |
|---------------------------------|------|------|-----------|
| ด้านเนื้อหา                     | 4.56 | 0.48 | มากที่สุด |
| ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้     | 4.61 | 0.44 | มากที่สุด |
| ด้านกิจกรรมสถานการณ์จำลองธุรกิจ | 4.69 | 0.41 | มากที่สุด |
| ด้านประโยชน์ที่ได้รับ           | 4.63 | 0.43 | มากที่สุด |
| รวม                             | 4.62 | 0.44 | มากที่สุด |

จากตารางที่ 6 พบว่า ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจโดยรวมเท่ากับ 4.62 อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านกิจกรรมสถานการณ์จำลองธุรกิจมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้รูปแบบนี้สามารถส่งเสริมการมีส่วนร่วมและกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

### อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

#### 1. ผลของการจัดการเรียนรู้ต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานการบัญชี

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีสมรรถนะการปฏิบัติงานการบัญชีอยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองธุรกิจสามารถพัฒนาทักษะเชิงวิชาชีพของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านการวิเคราะห์รายการทางบัญชี การบันทึกบัญชี การจัดทำกระดาษทำการ และการจัดทำงบการเงินรวม

ทั้งนี้เป็นเพราะรูปแบบการเรียนรู้ดังกล่าวเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติในบริบทที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงของวิชาชีพ ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้เชิงทฤษฎีกับการปฏิบัติ และพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาได้ โดยเฉพาะเมื่อกิจกรรมการเรียนรู้ถูกออกแบบให้มีความต่อเนื่องตามลำดับขั้นของเนื้อหาทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจแบบองค์รวมและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง

ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับ Jaffar et al. (2025) ที่ชี้ให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบ Simulation-based Learning มีบทบาทสำคัญในการลดช่องว่างระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติ

และช่วยเสริมสร้างความพร้อมในการประกอบวิชาชีพของผู้เรียนด้านบัญชี นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Ugrin et al. (2021) ซึ่งพบว่าการใช้การจำลองร่วม (collaborative simulation) สามารถพัฒนาทั้งความมั่นใจและทักษะทางบัญชีของผู้เรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ อีกทั้งยังสนับสนุนผลการศึกษาของ Motsoeneng and Dlamini (2020) ที่รายงานว่า การใช้สถานการณ์จำลองเป็นกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และเพิ่มการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ส่งผลให้สมรรถนะทางวิชาชีพพัฒนาขึ้น

## 2. ผลของการจัดการเรียนรู้ต่อความสามารถในการจัดทำงบการเงินรวม

ผลการวิจัยที่พบว่า นักศึกษามีคะแนนความรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สะท้อนให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองธุรกิจสามารถพัฒนาความสามารถในการจัดทำงบการเงินรวมของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบสถานการณ์จำลองช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติกระบวนการทางบัญชีอย่างเป็นลำดับขั้น ตั้งแต่การวิเคราะห์รายการทางบัญชี การคำนวณการจัดทำกระดาษทำการ ไปจนถึงการจัดทำงบการเงินรวม ซึ่งเป็นเนื้อหาที่มีความซับซ้อนและต้องอาศัยความเข้าใจเชิงระบบ การได้ลงมือปฏิบัติในสถานการณ์จำลองอย่างต่อเนื่องจึงช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างความเข้าใจได้อย่างเป็นรูปธรรม และลดความคลาดเคลื่อนในการประยุกต์ใช้ความรู้

นอกจากนี้ การออกแบบกิจกรรมให้เป็นสถานการณ์จำลองที่มีความต่อเนื่องตลอดรายวิชา ยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้เข้าด้วยกัน ส่งผลให้เกิดความเข้าใจแบบองค์รวม และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการจัดทำงบการเงินรวมได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

ผลการวิจัยในครั้งนี้อาจสอดคล้องกับ Barna (2025) ที่พบว่า การใช้ Business Simulation ในการเรียนการสอนบัญชีช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจเชิงลึกและสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์จริงได้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Kok et al. (2025) ที่รายงานว่า การเรียนรู้ในสภาพแวดล้อมแบบ Simulation ช่วยส่งเสริมกระบวนการคิดเชิงระบบและการกำกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้สามารถจัดการความรู้ที่ซับซ้อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังสนับสนุนผลของ Wang et al. (2025) ที่ชี้ให้เห็นว่าการใช้สถานการณ์จำลองในการเรียนการสอนบัญชีช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้และความเข้าใจในเนื้อหาที่มีความซับซ้อน

ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองธุรกิจมีผลต่อการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในระดับสูง ทั้งในด้านความรู้และการประยุกต์ใช้เชิงปฏิบัติ

### 3. ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองธุรกิจอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวสามารถสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ เป็นเพราะกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบสถานการณ์จำลองเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจและความกระตือรือร้นในการเรียนรู้มากขึ้น อีกทั้งลักษณะของกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับสถานการณ์จริงยังช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นคุณค่าของเนื้อหา และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับ จารุวัฒน์ สอนมนต์ และคณะ (2568) ที่พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับการทำงานช่วยเพิ่มระดับความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เนื่องจากผู้เรียนได้เรียนรู้ในบริบทที่ใกล้เคียงกับการปฏิบัติงานจริง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ทิปกา พูลทวี และพัชรภา ตันติสุขเวช (2564) ที่รายงานว่า การจัดการเรียนรู้ร่วมกับการใช้สถานการณ์จำลองช่วยพัฒนาความพึงพอใจของผู้เรียนได้ในระดับสูง เนื่องจากผู้เรียนมีโอกาสได้มีส่วนร่วมและเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริง

อย่างไรก็ตาม การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกลุ่มเดียว ซึ่งอาจมีข้อจำกัดด้านความเที่ยงตรงภายใน เช่น อิทธิพลของตัวแปรแทรกซ้อนและผลของการทดสอบซ้ำ (testing effect) ซึ่งอาจส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของคะแนนหลังการทดลอง ดังนั้นการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม เพื่อเพิ่มความเที่ยงตรงภายในและยืนยันผลการวิจัยให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

#### ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

##### 1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองธุรกิจสามารถส่งเสริมสมรรถนะการปฏิบัติงานการบัญชี ความสามารถในการจัดทำงบการเงินรวม และความพึงพอใจของนักศึกษาได้ในระดับที่ดี ดังนั้น ผู้สอนควรนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในรายวิชาทางบัญชีที่เน้นทักษะเชิงปฏิบัติ โดยออกแบบกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกวิเคราะห์สถานการณ์ลงมือปฏิบัติ และเชื่อมโยงความรู้กับบริบทการทำงาน

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ตัวชี้วัดด้านการตัดรายการระหว่างกันมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ผู้สอนจึงควรเพิ่มกิจกรรมฝึกปฏิบัติเฉพาะด้าน เช่น การวิเคราะห์รายการซื้อขายระหว่างบริษัทใน

กลุ่ม การตัดรายการระหว่างกัน และการคำนวณกำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง เพื่อพัฒนาความเข้าใจเชิงระบบและลดข้อผิดพลาดในการจัดทำงบการเงินรวม

## 2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งต่อไปควรเปรียบเทียบผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองธุรกิจกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้อื่น หรือศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่หลากหลายมากขึ้น รวมทั้งติดตามผลในระยะยาว เพื่อพิจารณาความคงทนของสมรรถนะทางวิชาชีพและความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ของผู้เรียน

## เอกสารอ้างอิง (References)

- ทีปกา พูลทวี, & พัชรภา ตันติชูเวช. (2564). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับการใช้สถานการณ์จำลอง เรื่อง การหักเหของแสงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วารสารศาสตร์การศึกษาและการพัฒนามนุษย์, 5(2), 52–65.
- จารุวัฒน์ สอนมนต์, ดวงนภา ประดิษฐ์ศิลป์, & กนกพร เชิญกลาง. (2568). ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับการทำงานของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ตามทัศนะของผู้มีส่วนได้เสีย. วารสารวิชาการ ปชมท., 14(1), e1343–e1343.
- Barna, L. (2025). Business simulation games from the perspective of accounting and management professors: Implications for sustainability education in universities. *International Journal of Management*, 23(10114), 7.
- Biggs, J., & Tang, C. (2003). *Teaching for quality learning*. Buckingham: Society for Research into Higher Education.
- Bonwell, C. C., & Eison, J. A. (1991). *Active learning: Creating excitement in the classroom*. 1991 ASHE-ERIC higher education reports. ERIC Clearinghouse on Higher Education, The George Washington University, One Dupont Circle, Suite 630, Washington, DC 20036-1183.
- Jaffar, R., Mohd Zain, F. A., Mustafa, N. H., & Jusop, M. (2025). Simulation-based learning in accounting education: Bridging the theory–practice gap for SDG-

- aligned professional readiness. *International Journal of Sustainability in Higher Education*, 1–20.
- Kok, X. F. K., Jutasompakorn, P., Yeow, E. Y. W., Tehn, J. H. S., See, M. F., Aung, M. M., ... & Oh, V. M. R. (2025). Unpacking socially shared metacognitive regulation (SSMR) strategies in a simulation-based learning environment.
- Kolb, D. A. (1984). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development*. Prentice Hall.
- Motsoeneng, T. J., & Dlamini, M. (2020). Simulation-based learning strategy to enhance the learner-centred approach in accounting during work-integrated learning. In *South Africa International Conference on Education* (p. 307).
- Ugrin, J. C., Odom, M. D., Honn, D. D., & Rose, A. M. (2021). The effects of collaborative simulation on the development of students' confidence in managerial accounting skills. *Issues in Accounting Education*, 36(2), 43–63.
- Wang, J. N., Gao, W., Yao, Y. L., Han, K., & Xie, Y. Z. (2025). Research on the application of virtual simulation technology and AI in modular teaching of accounting and finance courses. *Journal of Computers*, 36(3), 303–317.